

Ordin nr. 95/01.09.2021

pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare a produselor standardizate pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de societatea Bursa Română de Mărfuri S.A. (Romanian Commodities Exchange S.A.)

Având în vedere prevederile art. 99 lit. d), art. 100 pct. 72 și ale art. 146 alin. (1) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevederile art. 13 alin. (1) din Regulile generale privind piețele centralizate de gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 105/2018, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. d) și ale art. 10 alin. (1) lit. a) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. - Se aprobă Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare a produselor standardizate pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de societatea Bursa Română de Mărfuri S.A. (Romanian Commodities Exchange S.A.), prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. - Bursa Română de Mărfuri S.A. (Romanian Commodities Exchange S.A.) și participanții la piețele centralizate de gaze naturale administrate de Bursa Română de Mărfuri -S.A. (Romanian Commodities Exchange - S.A.) duc la îndeplinire dispozițiile prezentului ordin, iar Direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea acestora.

Art. 3. - La data intrării în vigoare a prezentului ordin, se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 7/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare a produselor standardizate pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri S.A. (Romanian Commodities Exchange S.A.) publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 15 februarie 2021.

Art. 4. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele

Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Dumitru CHIRIȚĂ

ANEXA

REGULAMENT PRIVIND CADRUL ORGANIZAT DE TRANZACȚIONARE A PRODUSELOR STANDARDIZATE PE PIEȚELE CENTRALIZATE DE GAZE NATURALE ADMINISTRATE DE SOCIETATEA BURSA ROMÂNĂ DE MĂRFURI S.A. (ROMANIAN COMMODITIES EXCHANGE S.A.)

CAPITOLUL I

SCOP

Art. 1. Prezentul regulament stabilește cadrul organizat pentru tranzacționarea gazelor naturale pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Bursa Română de Mărfuri S.A. (Romanian Commodities Exchange S.A.) în calitate de operator licențiat (BRM), având patru segmente:

- a) piața a produselor standardizate pe termen scurt;
- b) piața a produselor standardizate pe termen mediu și lung;
- c) piața a produselor flexibile pe termen mediu și lung;
- d) piața a produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung.

CAPITOLUL II

TERMENI, DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Art. 2. În prezentul regulament, termenii utilizați au următoarele semnificații:

- a) **Acord cadru** – acord încheiat între participant și BRM în calitate de contraparte; în cazul piețelor pe termen mediu și lung pe produse standardizate și derivate standardizate este definit și ca Acord de Acceptare a MC;
- b) **autoritate competentă** - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE);
- c) **casă de clearing** – societate financiară pe care BRM o desemnează să asigure rolul de contraparte. Casa de clearing operează conform procedurii proprii, conform licenței și aprobărilor obținute din partea organismelor de supraveghere financiară ESMA;
- d) **contraparte** – BRM, care asigură rolul de contraparte în cadrul tranzacțiilor pe termen scurt și pe piața a produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung și poate asigura rolul de contraparte și în cadrul tranzacțiilor cu produse standardizate pe termen mediu și lung, dacă acestea se realizează prin mecanismul cu contraparte. Contrapartea se interpune, din punct de vedere financiar, între vânzător și cumpărător, devenind cumpărător pentru vânzător, respectiv vânzător pentru cumpărător, în scopul asigurării procesului de decontare a tranzacțiilor încheiate pe piață, în numele acestora;

- e) **EFET** - European Federation of Energy Traders;
- f) **membru compensator (MC)** - participant la pia a centralizat care îndepline te cerin ele de admitere stabilite de BRM i a semnat acordul cadru / Acordul de Acceptare a MC cu contrapartea/casa de clearing;
- g) **ofertă** - ofert de vânzare/cump rare introdus de c tre un participant, constând dintr-o pereche pre -cantitate i care reprezint angajamentul ferm al participantului;
- h) **Operatorul de transport și de sistem** – (OTS - Societatea Na ional de Transport Gaze Naturale TRANSGAZ SA);
- i) **procedură** ó set de reguli specifice emise de BRM în vederea organiz rii activit ii de tranzac ionare pe fiecare segment de pia în parte;
- j) **piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung** reprezint cadrul organizat de tranzac ionare a gazelor naturale în baza unor contracte de tip futures, cu decontare exclusiv prin livrare fizic , având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzac ionare, asupra unor cantit i de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior i care urmeaz a fi livrate în profil constant stabilit prin contract, pentru o perioad de timp mai mare de o zi gazier ;
- k) **piața produselor flexibile pe termen mediu și lung** reprezint cadrul organizat de tranzac ionare a gazelor naturale în baza unui contract tip EFET/contract preagreat/contract propus de participantul ini iator al ordinului de tranzac ionare. Cantitatea total i pre ul rezultate în urma tranzac iei pot suferi ajust ri în perioada de executare a contractului numai conform condi iilor din oferta ini iatoare. Transferul dreptului de proprietate se realizeaz în PVT;
- l) **piața produselor standardizate pe termen mediu și lung** reprezint cadrul organizat de tranzac ionare a gazelor naturale în baza:
  - (i)unor contracte standard de vânzare-cump rare, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzac ionare, asupra unor cantit i de gaze naturale ce urmeaz a fi livrate în PVT, în profil zilnic constant, pentru o perioad de timp mai mare de o zi gazier ;
  - (ii)unor contracte standard EFET ce reflect condi iile specifice ale pie ei gazelor naturale din România, contracte preagreate de c tre p r ile participante la tranzac ie sau contracte de vânzare-cump rare propuse de c tre participantul ini iator al ordinului de tranzac ionare, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzac ionare, asupra unor cantit i de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior i care urmeaz a fi livrate în PVT, în profil constant

stabilit prin contract, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazier ;

- m) **piața produselor standardizate pe termen scurt** reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor tranzacții cu executare imediată, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în Punctul Virtual de Tranzacționare (PVT), pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează să fie livrate în PVT, în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției - Within-Day (WD) sau în ziua gazier următoare datei încheierii tranzacției - Day-Ahead (DA);
- n) **preț** - prețul la care s-a efectuat tranzacția, înregistrat în sistemul de tranzacționare;
- o) **produse flexibile** ó produse care au următoarele caracteristici:
  - (i) cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 MWh/zi sau multiplu întreg de 1 MWh/zi;
  - (ii) durata livrării este de minimum 1 lună ;
  - (iii) locul de livrare este PVT;
- p) **procedurile BRM în calitate de contraparte** ó ansamblu de reguli emise și publicate de BRM pe pagina proprie de internet, pentru segmentele pieței centralizate la care se aplică mecanismul de contraparte;
- q) **produse standardizate** ó produse care sunt standardizate atât în ceea ce privește profilul și durata livrărilor de gaze naturale cât și în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT;
- r) **raport de tranzacționare** - situație emisă de sistemele de tranzacționare ale BRM pentru fiecare participant, conținând date complete privind tranzacțiile realizate, pe baza căreia se încheie contractele comerciale între părțile participante la tranzacție; în cazul tranzacțiilor încheiate prin mecanism de contraparte nu este obligatorie semnarea efectivă a unui contract între părți, acesta fiind implicit încheiat în baza raportului de tranzacționare emis de BRM;
- s) **sesiunea de tranzacționare** ó interval de timp în care se derulează procesul de tranzacționare și în care se pot introduce, modifica sau anula ofertele și încheia tranzacții atunci când sunt îndeplinite condițiile de corelare a ofertelor de vânzare cu cele de cumpărare;
- t) **sisteme de tranzacționare** ó sisteme informatice certificate, exploatate și administrate de BRM în scopul desfășurării sesiunilor de tranzacționare;
- u) **tranzacție** ó corelare a două oferte de sens contrar, conform mecanismelor descrise în procedurile specifice ale BRM, având ca obiect transferul dreptului de proprietate asupra unei cantități de gaze naturale.

(2) Ceilalți termeni utilizați în prezentul regulament au semnificația prevăzută în legislația aplicabilă.

CAPITOLUL III PARTICIPANȚII LA PIAȚĂ

Art. 3. 6 (1) Prezentul regulament se aplică titularilor licenței de furnizare sau de trader, valabile, emise de către ANRE pentru comercializarea gazelor naturale, titularilor de licență de distribuție, titularilor de licență de înmagazinare din sectorul gazelor naturale și clienților finali care au încheiat, în prealabil, un contract de echilibrare și acces la PVT cu OTS.

(2) Operatorii de distribuție și operatorii de înmagazinare pot participa la tranzacționare exclusiv pentru a cumpăra gaze naturale. Clienții finali care au încheiat contract de echilibrare și acces la PVT cu OTS au drept de tranzacționare pe sensul de cumpărare, iar pe sensul de vânzare au dreptul de a vinde gaze naturale doar pentru a-și echilibra în mod eficient portofoliul propriu.

(3) Participarea la tranzacționare este permisă și OTS, în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a sistemului național de transport (SNT), achiziției unor volume de gaze naturale necesare acoperirii consumului tehnologic al SNT și constituirii stocului minim obligatoriu de gaze naturale.

Art. 4. 6 Înregistrarea participanților la piața centralizată de gaze naturale se face la solicitarea scrisă a acestora, adresată BRM, prin încheierea unei convenții de participare la piață. Suplimentar, pentru participarea la piața produselor standardizate pe termen scurt și la piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung este necesară încheierea prealabilă a unui acord-cadru cu contrapartea.

CAPITOLUL IV PRODUSE DESTINATE TRANZACȚIONĂRII

Art. 5. 6 (1) Produsele care pot fi tranzacționate pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de BRM, sunt următoarele:

A. PRODUSE STANDARDIZATE PE TERMEN SCURT:

- a) Within-day (livrare restul zilei);
- b) Day-ahead (livrare ziua următoare).

B. PRODUSE STANDARDIZATE PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG:

B1. Produse standardizate tranzacționate în baza contractelor standard, anexă la procedura specifică

elaborată de BRM și publicată pe pagina proprie de internet:

- a) Weekend (interval de livrare sâmbătă-duminică);
- b) Week (interval de livrare óșptemâna);

- c) Month (interval de livrare ó luna);
- d) Quarter (interval de livrare ó trimestrul);
- e) Semester (interval de livrare ó semestrul);
- f) Cold season (interval de livrare ó trimestrele IV i I calendaristice);
- g) Warm season (interval de livrare ó trimestrele II i III calendaristice);
- h) Gas year (perioada de livrare ó anul gazier);
- i) Calendar year (perioada de livrare ó anul calendaristic).

B2. Produse standardizate tranzac ionate în baza contractelor standard EFET/contractelor preagreate:

- a) Weekend (interval de livrare sâmb ta -duminica);
- b) Week (interval de livrare ó s pt mâna);
- c) Month (interval de livrare ó luna);
- d) Quarter (interval de livrare ó trimestrul);
- e) Semester (interval de livrare ó semestrul);
- f) Cold season (interval de livrare ó trimestrele IV i I calendaristice);
- g) Warm season (interval de livrare ó trimestrele II i III calendaristice);
- h) Gas year (perioada de livrare ó anul gazier);
- i) Calendar year (perioada de livrare ó anul calendaristic).

B3. Produse standardizate tranzac ionate în baza contractelor propuse de c tre participantul ini iator al ordinului de tranzac ionare:

- a) Weekend (interval de livrare sâmb ta -duminica);
- b) Week (interval de livrare ó s pt mâna);
- c) Month (interval de livrare ó luna);
- d) Quarter (interval de livrare ó trimestrul);
- e) Semester (interval de livrare ó semestrul);
- f) Cold season (interval de livrare ó trimestrele IV i I calendaristice);
- g) Warm season (interval de livrare ó trimestrele II i III calendaristice);
- h) Gas year (perioada de livrare ó anul gazier);
- i) Calendar year (perioada de livrare ó anul calendaristic);
- j) Multiplu de zi gazier (perioada de livrare ó multiplu de zile gaziere, minimum 2 zile gaziere).

B4. Produse standardizate tranzac ionate în baza mecanismului cu contraparte, în conformitate cu regulile specifice ale acesteia:

- a) Week (interval de livrare ó s pt mâna);

- b) Month (interval de livrare ó luna);
- c) Quarter (interval de livrare ó trimestrul);
- d) Semester (interval de livrare ó semestrul);
- e) Cold season (interval de livrare ó trimestrele IV i I calendaristice);
- f) Warm season (interval de livrare ó trimestrele II i III calendaristice);
- g) Gas year (perioada de livrare ó anul gazier);
- h) Calendar year (perioada de livrare ó anul calendaristic).

C. PRODUSE FLEXIBILE PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG

C1. Produse flexibile pe termen mediu i lung ce vor fi tranzac ionate în baza contractelor standard EFET /contractelor preagreate, cu durata livr rii de minimum 1 lun , definite de participantul ini iator al ordinului de tranzac ionare.

C2. Produse flexibile pe termen mediu i lung ce vor fi tranzac ionate în baza contractelor propuse de c tre participantul ini iator al ordinului de tranzac ionare, cu durata livr rii de minimum 1 lun , definite de participantul ini iator al ordinului de tranzac ionare.

D. PRODUSE DERIVATE STANDARDIZATE PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG

- a) Futures Month (interval de livrare - luna);
- b) Futures Quarter (interval de livrare - trimestrul);
- c) Futures Cold Season (interval de livrare ó trimestrele IV i I);
- d) Futures Warm Season (interval de livrare ó trimestrele II i III) ;
- e) Futures Semester (interval de livrare- semestrul calendaristic) ;
- f) Futures Gas Year (interval de livrare ó anul gazier);
- g) Futures Calendar Year (interval de livrare -anul calendaristic).

(2) Lista cu descrierea i caracteristicile fiec rui produs standardizat i produs flexibil tranzac ionabil este prev zut în **Anexa** care face parte integrant din prezentul regulament.

CAPITOLUL V

PRINCIPII ȘI CERINȚE SPECIFICE PIETELOR PRODUSELOR STANDARDIZATE

Art. 6. ó Principiile/cerinele specifice pie ei produselor standardizate **pe termen scurt** prev zute în cadrul **art. 5 alin. (1) lit. A** sunt urm toarele:

a) participarea la tranzac ionare este permis titularilor licen ei de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au ob inut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notific rilor de tranzac ii încheiate în cadrul segmentelor pie ei centralizate prev zute în reglement rile ANRE, în vederea derul rii de c tre OTS a activit ii de transport al gazelor naturale;

b) participarea la tranzacționare este permisă și OTS, în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a sistemului de transport;

c) participarea la tranzacționare este permisă, exclusiv pe sensul de cumpărare, și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale; prin excepție, clienții finali au dreptul să vândă gaze naturale numai în scopul echilibrării portofoliului propriu, conform prevederilor legale;

d) produsele tranzacționate sunt produse standardizate atât în ceea ce privește durata livrării de gaze naturale, respectiv produse în cursul zilei gaziere și produse pentru ziua gazier următoare, cât și în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT;

e) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și a încheierii prealabile a acordului cadru cu BRM, în calitate de contraparte;

f) elementele care pot fi modificate de către părți în cadrul condițiilor de tranzacționare sunt prețul, exprimat în lei/MWh, și cantitatea tranzacționată, exprimat în MWh;

g) tranzacțiile încheiate se notifică OTS de către BRM;

h) prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției;

i) BRM asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor specifice în mod continuu, 24 de ore/zi, 7 zile pe săptămână.

Art. 7. 6 Principiile/cerințele specifice **Pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung** prevăzute în cadrul **art. 5 alin. (1) lit. B** sunt următoarele:

a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;

b) participarea la tranzacționare este permisă OTS în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu de gaze naturale, precum și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali, cu condiția obținerii, de către aceștia din urmă, a acordului prealabil al OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate administrate de BRM, în vederea derulării de către OTS a activității de transport a gazelor naturale. Participanții menționați mai sus au doar dreptul de a cumpăra gaze naturale;

c) produsele tranzacționate sunt produse standardizate în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT, profilul și durata livrării de gaze naturale;

d) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și, după caz, a încheierii prealabile a acordului cadru pentru produsele tranzacționate prin mecanismul de contraparte;

e) participarea efectivă la tranzacționare este permisă sub condiția îndeplinirii, de către participantul la piața centralizată de gaze naturale, a condițiilor prevăzute în convenția de participare/ acordul-cadru, după caz;

f) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza contractului standard al BRM, clauzele acestuia nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 MWh/zi;

g) pentru produsele tranzacționate direct între participanți în baza contractului standard al BRM, obiectul tranzacției îl reprezintă un produs standardizat, iar elementele care pot fi modificate în cadrul condițiilor de tranzacționare sunt prețul și cantitatea;

h) în cazul tranzacțiilor încheiate direct între participanți, prețul și cantitatea rezultate în urma tranzacției, precum și profilul de livrare nu pot fi modificate pe perioada derulării contractului;

i) în cazul produselor tranzacționate prin mecanismul cu contraparte, elementele care pot fi modificate în cadrul condițiilor de tranzacționare de către participanții la piața centralizată sunt prețul, exprimat în lei/MWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în MWh/zi;

j) în cazul tranzacțiilor încheiate prin mecanismul cu contraparte, prețul și cantitatea aferente unei tranzacții nu pot fi modificate ulterior datei încheierii acesteia;

k) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte standard EFET ce reflectă condițiile specifice ale pieței gazelor naturale din România sau în baza unor contracte preagreate, fiecare dintre participanții la piața centralizată de gaze naturale care au preagreat un astfel de contract informează BRM cu privire la includerea celui alt participant în lista de eligibilitate. În această situație, accesul la tranzacționarea produselor respective, prin emiterea de ordine de răsuns, este permisă oricărui participant care se află pe lista de eligibilitate a participantului inițiator, cu condiția ca în această listă să se regăsească minimum 8 participanți;

l) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, accesul la tranzacționarea produsului respectiv, prin emiterea de ordine de răsuns, este permisă oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare. BRM are obligația publicării produsului oferit la tranzacționare, inclusiv a contractului aferent, pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data prevăzută pentru tranzacționarea respectivului produs;

m) clauzele contractelor de vânzare-cumpărare prevăzute la lit. k) și l), aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți, nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției. Prețul este exprimat în lei/MWh, în euro/MWh sau în USD/MWh, iar cantitatea este exprimată în MWh/zi;

n) tranzacțiile încheiate prin mecanismul cu contraparte se notifică OTS de către BRM;

o) BRM asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor specifice conform unui orar stabilit de către acesta și publicat pe pagina proprie de internet;

p) BRM publică și actualizează permanent pe pagina proprie de internet calendarul de tranzacționare a produselor standardizate supuse tranzacționării pe fiecare dintre piețele centralizate organizate și administrate subscrise pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung.

Art. 8. 6 Principiile/cerințele specifice **pieței produselor flexibile pe termen mediu și lung** prevăzute în cadrul **art. 5 alin. (1) lit. C** sunt următoarele:

a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate administrate de BRM, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;

b) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piață;

c) inițierea unei oferte de vânzare/cumpărare, precum și introducerea ofertelor de răspuns sunt permise oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament, procedurilor specifice ale BRM și convenției de participare/acordului semnate cu BRM/contrapartea/casa de clearing;

d) oferta inițiată de vânzare/cumpărare trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

i) prețul de pornire și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul, ce nu poate fi modificat ulterior tranzacției;

ii) cantitatea exprimată în MWh/zi și, dacă este cazul, sensul și valoarea limitei maxime de variație a cantității totale contractate;

iii) profilul de livrare;

iv) perioada de livrare.

e) produsele tranzacționate au următoarele caracteristici:

i) cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 MWh/zi sau multiplu întreg de 1 MWh/zi;

ii) durata livrării este de minimum 1 lună;

iii) locul de livrare este PVT.

f) calendarul de tranzacționare este publicat de BRM pe pagina proprie de internet, iar edinele de tranzacționare se vor desfășura conform orarului stabilit și afișat de acesta, cu actualizări ori de câte ori este cazul;

g) elementele care fac obiectul tranzacționării sunt prețul, care poate fi exprimat în lei/MWh, în euro/MWh sau în USD/MWh, și cantitatea, exprimat în MWh/zi;

h) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte standard EFET sau în baza unor contracte preagreate de către părțile participante la sesiunile de tranzacționare, fiecare dintre participanții la piața centralizată de gaze naturale care au preagreat un astfel de contract informează BRM cu privire la includerea celui alt participant în lista de eligibilitate. În această situație, accesul la tranzacționarea produselor respective, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant care se află pe lista de eligibilitate a participantului inițiator;

i) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, accesul la tranzacționarea produsului respectiv, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenia de participare. În această situație, BRM are obligația publicării produsului oferit la tranzacționare, inclusiv a contractului aferent, pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data prevăzută pentru tranzacționarea respectivului produs;

j) tranzacția validată de BRM nu te obligă firme de contractare pentru părțile în tranzacție;

k) tranzacțiile încheiate se notifică OTS fie de către părțile implicate în tranzacție, fie de către BRM, în cazul în care aceasta deține mandat în acest sens acordat de către părțile implicate în tranzacție.

Art. 9. 6 Principiile/cerințele specifice pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung prevăzute în cadrul art. 5 alin. (1) lit. D sunt următoarele:

a) produsele tranzacționate sunt produse standardizate în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT, profilul și durata livrărilor de gaze naturale;

b) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării conveniei de participare, precum și încheierii prealabile a unui acord-cadru cu contrapartea/casa de clearing;

c) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute în reglementările ANRE, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;

d) OTS poate participa la tranzacționare în scopul cumpărării gazelor naturale necesare acoperirii consumului tehnologic și constituirii stocului minim obligatoriu de gaze naturale. Operatorii de distribuție, operatorii de înmagazinare, precum și clienții finali au acces la tranzacționare exclusiv pe sensul de cumpărare, cu condiția obinerii, de către aceștia din urmă, a acordului prealabil al OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute în reglementările ANRE, în vederea derulării de către OTS a activității de transport a gazelor naturale;

e) introducerea ofertelor de vânzare/cumpărare este permisă în condițiile prevăzute la lit. c) și d), cu obligativitatea respectării prevederilor prezentului Regulament, procedurilor specifice ale BRM și ale convenției de participare/acordului - cadru semnat cu BRM/contrapartea/casa de clearing;

f) specificațiile minime obligatorii ale produselor derivate standardizate supuse tranzacționării sunt următoarele:

- (i) denumirea și simbolul produsului;
- (ii) mărimea contractului (multiplicatorul);
- (iii) scadența contractului;
- (iv) moneda de tranzacționare;
- (v) pasul de cotare;
- (vi) ultima zi de tranzacționare a produsului;
- (vii) metoda de decontare (zilnic și final);
- (viii) prețul de decontare (zilnic și final).

g) elementele care fac obiectul tranzacționării sunt prețul, care poate fi exprimat în lei/MWh, în euro/MWh sau în USD/MWh, și cantitatea, exprimată în MWh/zi;

h) produsele sunt actualizate zilnic sau "marcate la piață", însemnând că valoarea acestora se modifică în funcție de prețul zilnic de decontare, care este stabilit de contrapartea/casa de clearing conform regulamentelor și/sau procedurilor proprii;

i) ordinele de vânzare/cumpărare pot fi plasate tot timpul pe parcursul sesiunii de tranzacționare, iar tranzacționarea are loc pe o bază continuă;

j) calendarul de tranzacționare va fi publicat pe pagina de internet a BRM, iar sesiunile de tranzacționare se vor desfășura conform orarului stabilit și afișat de BRM, cu actualizări ori de câte ori este cazul;

k) tranzacțiile încheiate se notifică OTS de către BRM.

Art. 10. Tranzacțiile efectuate în conformitate cu prevederile prezentului regulament dau naștere unor obligații valide și valabile pe întreaga durată, de la încheierea tranzacției până la stingerea

tuturor obligațiilor contractuale. Tranzacțiile de tranzacționare se desfășoară pe platforma electronică de tranzacționare (online), conform procedurilor de tranzacționare specifice elaborate de BRM pentru fiecare segment de piață, proceduri publicate pe pagina proprie de internet.

Art. 11. În cazul tranzacțiilor încheiate prin mecanismul de contraparte, modalitatea de șmarcare la piață și metodele de determinare a preului de decontare (zilnic și final), sunt cele stabilite prin procedurile proprii contrapartei BRM.

CAPITOLUL VI

CADRUL DE ORGANIZARE

A SESIUNILOR DE LICITAȚII FĂRĂ CASĂ DE CLEARING/CONTRAPARTE

Art. 12. (1) Pentru a participa la sesiunile de licitații, participantul trebuie să constituie o garanție de participare în favoarea BRM, în contul acesteia și în cuantumul stabilit de aceasta în procedurile specifice de tranzacționare elaborate de BRM.

(2) În situația în care participantul este parte într-o tranzacție, garanția de participare este blocată de BRM până la semnarea contractului de vânzare - cumpărare. În această perioadă, garanția de participare blocată nu poate fi folosită în scopul participării la o altă tranzacție în cadrul pieței centralizate de gaze naturale.

(3) BRM execută garanția de participare a unui participant în situația în care acesta, deși a efectuat o tranzacție, refuză semnarea contractului de vânzare-cumpărare de gaze naturale asociat tranzacției.

(4) BRM execută garanția de participare ambilor participanți - parte în tranzacție în situația în care ambele părți în tranzacție refuză semnarea contractului de vânzare - cumpărare asociat tranzacției sau în cazul în care, în contractul semnat, nu sunt consemnate aceleași elemente din oferta tranzacționată, respectiv aceeași cantitate cu cea tranzacționată, același preț cu cel al tranzacției sau aceeași perioadă de livrare cu cea care a fost obiectul tranzacționării.

(5) BRM notifică ANRE cu privire la participanții care în contractul de vânzare-cumpărare semnat nu consemnează aceleași elemente din oferta tranzacționată.

(6) Garanția de participare executată de BRM conform alin. (3) se virează părții/părților prejudiciate prin neseemnarea contractului de către cealaltă parte.

(7) Garanția de participare executată de BRM conform alin. (4) va fi plătită cu titlu de sancțiune de către BRM doar dacă în sesiunea de tranzacționare nu au existat alte oferte active pentru produsul tranzacționat; în caz contrar, garanția se va vira participanților care au introdus ordine pentru respectivul produs, în mod proporțional cu cantitățile oferite,

(8) În situația prevăzută la alin. (4), contractul de vânzare-cumpărare semnat nu va produce efecte juridice.

Art. 13. 6 În situa ia în care participantul nu este parte în tranzac ie, garan ia de participare i se restituie în cel mult 3 (trei) zile lucr toare, pe baza unei cereri în care se men ioneaz contul i banca în care se face restituirea.

Art. 14. 6 În situa ia în care participantul este parte într-o tranzac ie, dar cu o cantitate mai mic decât cea pentru care a depus garan ia de participare, dispozi iile la art. 13 se aplic pentru partea din garan ie corespunz toare cantit ii netranzac ionate.

Art. 15. 6 Pentru produsele standardizate, garantarea bunei execu ii a tranzac iilor se va realiza conform clauzelor privind garan iile de bun execu ie/ de plat prev zute în contractul standard de vânzare-cump rare al BRM, anex la procedura elaborat de BRM sau a celor prev zute în contractul standard ANRE aprobat prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 143/2020 privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh/ contractele EFET/ contractele preagreate/ contractele propuse de c tre ini iator, dup caz. Pentru produsele flexibile, garantarea bunei execu ii se va realiza conform clauzelor privind garan iile de bun execu ie/plat prev zute în contractele EFET/contractele preagreate/contractele propuse de c tre ini iator, dup caz.*

CAPITOLUL VII

CADRUL DE ORGANIZARE A SESIUNILOR DE LICITAȚII CU UTILIZAREA SERVICIILOR UNEI CASE DE CLEARING/CONTRAPĂRȚI

Art. 16. 6 (1) BRM, în calitate de operator al pie ei centralizate are rol de contraparte pentru urm toarele segmente de pia :

a) pia a produselor standardizate pe termen scurt;

b) pia a produselor standardizate pe termen mediu i lung, în cazul utiliz rii mecanismului cu contraparte de c tre participan i;

c) pia a produselor derivate standardizate pe termen mediu i lung.

(2) BRM poate desemna drept contraparte o cas de clearing autorizat .

(3) Contraparte are rolul de a garanta buna desf urare a procesului de decontare între clien i prin interpunerea între ace tia, efectuarea notific rilor în PVT în platforma GMOIS a OTS, i administrarea principalelor categorii de riscuri care decurg din tranzac ionare, prin sistemul de garan ii aplicat participan ilor la pia a centralizat . Contraparte devine, din punct de vedere financiar, cump r tor pentru participantul la pie ele centralizate care vinde i vânz tor pentru participantul la pie ele centralizate care cump r i realizeaz atât facturarea cât i decontarea cu clien ii. Acest proces se caracterizeaz prin urm toarele particularit i:

a) pot participa toți operatorii economici eligibili și participe pe piața produselor standardizate pe termen scurt, respectiv cei care semnează Acordul de acceptare a MC, pentru piața produselor standardizate pe termen mediu și lung și pe piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung;

b) pentru piața produselor pe termen scurt, sistemul de garantare este cel prevăzut în acordul-cadru încheiat între contraparte și participantul la piață și constă în garanții constituite de participantul la piață în calitate de cumpărător în favoarea contrapartei sub forma unui cont Escrow/scrisoare de garanție bancară sau a altor garanții agreeate între contraparte și participant. Contrapartea va avea dreptul de a solicita garanții financiare și pentru participantul la piețele centralizate care vinde/cumpără gaze naturale, conform estimărilor de risc proprii ale contrapartei. În cazul în care va solicita garanții financiare pentru participantul la piețele centralizate care vinde/cumpără gaze naturale, contrapartea va garanta financiar, în limita acestora, executarea obligației de livrare/preluare a gazelor naturale;

c) pentru piața produselor standardizate pe termen mediu și lung, sistemul de garantare va fi cel prevăzut în procedurile BRM în calitate de contraparte.

d) pentru piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, sistemul de garantare va fi cel prevăzut în procedurile BRM în calitate de contraparte;

e) toate procedurile contrapartei BRM sunt publicate pe pagina de internet a BRM;

f) atât plata produselor tranzacționate în sistemul contrapartei, cât și executarea garanțiilor în cazul nedeplinirii condițiilor tranzacției se vor realiza prin debitare directă prin intermediul băncii contractate în acest scop de contraparte, în măsura în care contrapartea și participantul nu agreează altă modalitate de plată. Plata tarifelor și a comisioanelor percepute de contraparte pentru serviciile sale se vor efectua conform procedurilor contrapartei BRM;

g) în cadrul tranzacțiilor încheiate prin mecanism de contraparte, toate drepturile și obligațiile contractuale sunt generate de tranzacția încheiată și de rapoartele emise de BRM. Partea pot încheia un contract fizic sau digital suplimentar, la solicitarea uneia dintre părți.

CAPITOLUL VIII

CADRUL DE ORGANIZARE A SESIUNILOR DE TRANZACȚIONARE

Art. 17. În cadrul edinelor de tranzacționare a produselor, participanții lansează oferte de vânzare/cumpărare, constând în perechi de valori cantitate-preț / număr de contracte standard-preț și alte atribute specifice, în limita garanțiilor depuse.

Art. 18. O tranzacție este încheiată în momentul în care o pereche cantitate-preț / număr de contracte standard-preț și alte atribute specifice, oferită de un participant coincide cu o ofertă cantitate-preț / număr de contracte standard-preț și alte atribute specifice de sens contrar a altui

participant. Anterior încheierii tranzacției, participanții pot ajusta ofertele în intervalul de timp pus la dispoziție de BRM, stabilit pentru fiecare produs în parte prin procedurile specifice elaborate de BRM și publicate pe pagina proprie de internet.

Art. 19. Prețul unei tranzacții este prețul la care ofertanții s-au pus de acord în cadrul edinței de tranzacționare.

Art. 20. (1) Produsele standardizate pe termen scurt se lansează la tranzacționare de către BRM, având BRM în calitate de contraparte. Accesul la tranzacții, etapele sesiunilor de tranzacționare, mecanismele de licitare și atribuire, precum și procesul de garantare se realizează conform procedurii elaborate de BRM. Participarea la tranzacții se face cu condiția asumării de către participanți a condițiilor din convenția de participare și din acordul-cadru pentru prestări servicii de contraparte, încheiate cu BRM.

(2) Produsele standardizate pe termen mediu și lung care se tranzacționează în baza contractului standard al BRM/ contractului ANRE aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 143/2020 privind obligația de a oferi gaze naturale pe piețele centralizate a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh/ contractului standard EFET/ contractelor preagreate/ contractelor propuse de către participantul inițiator se lansează la tranzacționare de către BRM, conform procedurii elaborate de BRM.

(3) Produsele standardizate pe termen mediu și lung care se tranzacționează prin mecanismul cu contraparte și produsele derivate standardizate pe termen mediu și lung se lansează la tranzacționare de către BRM, conform procedurilor elaborate de BRM.

(4) Calendarul tranzacțiilor, accesul la piață, etapele sesiunilor de tranzacționare, mecanismele de licitare și atribuire precum și procesul de garantare sunt descrise în procedurile specifice elaborate de BRM și supuse consultării publice prin afișarea pe pagina proprie de internet.

CAPITOLUL IX

CARACTERISTICILE PRODUSELOR STANDARDIZATE TRANZACȚIONABILE

Art. 21. Produsele tranzacționabile prezintă următoarele caracteristici:

A. Produsele din cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung și pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung au următoarele caracteristici de bază:

a) sunt produse standardizate în ceea ce privește profilul și durata livrărilor de gaze naturale;

b) locul de livrare este PVT;

c) elementele care pot fi modificate de către părți în cadrul edințelor de tranzacționare sunt prețul și cantitatea tranzacționată exprimat în MWh/zi.

Setul întreg de caracteristici se completează cu prevederile art. 6, 7 și 9 din prezentul regulament

precum și cu reglementările ANRE în vigoare.

B. Produsele din cadrul pieței produselor flexibile pe termen mediu și lung au următoarele caracteristici de bază :

a) sunt produse flexibile privind perioada de livrare, profilul de livrare, cantitatea și intervalul în care poate varia și prețul de pornire și formula de ajustare a acestuia, după caz;

b) durata livrării este de minimum 1 lună ;

c) locul de livrare este PVT;

d) elementele care pot fi modificate de către părți în cadrul condițiilor de tranzacționare sunt prețul și cantitatea tranzacționată , exprimat în MWh/zi;

e) cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 MWh/zi sau multiplu întreg de 1 MWh/zi.

Setul întreg de caracteristici se completează cu prevederile art. 8 din prezentul regulament precum și cu reglementările ANRE în vigoare.

CAPITOLUL X

PUBLICAREA INFORMAȚIILOR

Art. 22. 6 (1) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, BRM publică zilnic, la sfârșitul intervalului de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, următoarele informații:

a) volumele tranzacționate pentru ziua următoare și numărul de tranzacții încheiate în acest sens;

b) volumele tranzacționate pentru restul zilei gazdă și numărul de tranzacții încheiate în acest sens-pentru fiecare produs în parte;

c) prețul minim de tranzacționare-pentru fiecare produs în parte;

d) prețul maxim de tranzacționare-pentru fiecare produs în parte;

e) prețul mediu -pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată a prețurilor la care s-a tranzacționat respectivul produs;

f) prețul de închidere al zilei de tranzacționare și ultimul preț de tranzacționare înregistrat la închiderea pieței pentru fiecare produs în parte;

g) variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare-pentru fiecare produs în parte;

h) numărul participanților înregistrați la piață care au depus minimum o ofertă în piață , indiferent de sensul acesteia-vânzare sau cumpărare.

(2) BRM va publica informațiile prevăzute la alin. (1) lit. a)-e) la fiecare două ore și zilnic informațiile prevăzute la alin. (1) lit. f)-h).

(3) La solicitarea OTS, BRM transmite acestuia informațiile zilnice referitoare la tranzacțiile încheiate în cadrul pieei produselor standardizate pe termen scurt, în conformitate cu un protocol de transmitere a informațiilor agreeat de comun acord.

Art. 23. 6 Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieei produselor standardizate pe termen mediu și lung, BRM va publica zilnic, la sfârșitul intervalului de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, următoarele informații:

a) volumele tranzacționate și numărul de tranzacții încheiate în acest sens-pentru fiecare produs în parte;

b) preul minim de tranzacționare al zilei-pentru fiecare produs în parte;

c) preul maxim de tranzacționare al zilei-pentru fiecare produs în parte;

d) preul mediu al zilei de tranzacționare-pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată a preurilor la care s-a tranzacționat respectivul produs;

e) preul mediu actualizat-pentru fiecare produs în parte-pentru produsele tranzacționabile în cadrul unui interval mai larg de timp, calculat ca medie ponderată a tuturor tranzacțiilor efectuate de la începutul intervalului de tranzacționare a produsului respectiv până la sfârșitul zilei de tranzacționare;

f) variația preului mediu actualizat față de preul mediu/actualizat al zilei anterioare-pentru fiecare produs în parte;

g) preul de închidere al zilei de tranzacționare și ultimul pre de tranzacționare înregistrat la închiderea pieei pentru fiecare produs în parte;

h) variația preului de închidere al zilei față de preul de închidere al zilei anterioare-pentru fiecare produs în parte;

i) numărul participanților înregistrați la piața care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia-vânzare sau cumpărare.

Art. 24. După încheierea fiecărei sesiuni de tranzacționare pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a pieelor centralizate au obligația de a publica, la sfârșitul zilei de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, cel puțin următoarele informații: sensul ofertei, vânzare sau cumpărare gaze naturale, cantitatea contractată, limita maximă de variație a cantității contractate, perioada de livrare, preul de atribuire adjudecat și formula de ajustare a preului.

Art. 25. Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieei produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, BRM va publica zilnic, pe pagina proprie de internet, la sfârșitul sesiunii de tranzacționare, cel puțin următoarele informații:

a) ziua de tranzacționare;

- b) denumirea produsului;
- c) pre ul de decontare al zilei;
- d) ultimul pre înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;
- e) volumul tranzac ionat corespunz tor ultimului pre înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;
- f) varia ia procentual (cresc toare/descresc toare) a pre ului zilnic de decontare;
- g) pre ul mediu ponderat i volumul total aferent acestuia;
- h) num rul tranzac iilor înregistrate;
- i) num rul participan ilor la sesiunea de tranzac ionare care au realizat cel pu in o tranzac ie.

Art. 26. BRM transmite lunar ANRE informa ii detaliate cu privire la fiecare tranzac ie încheiat pe pia a centralizat de gaze naturale din fiecare sesiune de tranzac ionare pân cel târziu la data de 10 a lunii în curs pentru luna precedent , conform reglement rilor ANRE.

CAPITOLUL XI

DISPOZIȚII FINALE

Art. 27. ó (1) Participarea la pie ele centralizate de gaze naturale administrate de BRM este voluntar .

(2) Un participant la pia a centralizat de gaze naturale se poate retrage din proprie ini iativ de la pia a centralizat în baza unei în tiin ri scrise, semnate de reprezentantul legal al participantului la pia .

Art. 28. ó BRM va proceda la suspendarea sau excluderea unui operator economic de la participarea la pia a centralizat în situa ia în care acesta nu respect prevederile conven iei de participare, ale acordului-cadru de prest ri servicii de contraparte, ale Regulamentului BRM privind cadrul organizat de tranzac ionare pe pia a centralizat de gaze naturale i/sau ale procedurilor specifice necesare organiz rii i func ion rii pie ei centralizate. Excluderea va fi supus aprob rii unei comisii constituite la nivelul BRM.

Art. 29. ó Pentru activit ile i serviciile desf urate, BRM, precum i contrapartea/casa de clearing au dreptul s perceap participan ilor la pia a centralizat tarife i comisioane, în condi iile prev zute de lege. În cazul modific rii de c tre BRM / contraparte/ casa de clearing a tarifelor i comisioanelor percepute, ace tia au obliga ia de a informa participan ii cu minimum 30 de zile calendaristice înainte ca noile tarife/comisioane s între în vigoare.

Art. 30. ó BRM public pe pagina proprie de internet tarifele i comisioanele practicate, prezentul Regulament, precum i toate procedurile specifice elaborate de BRM asociate activit ii de administrare a pie elor centralizate de gaze naturale.

LISTA CU
DESCRIEREA ȘI CARACTERISTICILE PRODUSELOR STANDARDIZATE ȘI A
PRODUSELOR FLEXIBILE TRANZACȚIONABILE

A. Piața produselor standardizate pe termen scurt:

Specifica ii	Produse standardizate
Segment	Pia a produselor pe termen scurt
Denumire produs	Within -Day (simbol: WD)
Descriere	Contracte cu livrare fizic gaze naturale în SNT Tranzac ionabile pentru restul orelor r mase din ziua Z, cu perioad de gra ie 3 ore
Punct de livrare	Punct virtual de tranzac ionare (PVT) S.N.T.G.N. Transgaz ó România
Volum conven ional contract	1 MWh
Lot minim tranzac ionabil	1 contract (volum minim = 1 lot = 1 MWh)
Unitate de m sur pre	Conform legisla iei în vigoare
Pas pre	0,01 lei/MWh
Perioada de tranzac ionare	7 Zile/ s pt mâna, 24 h/zi
Contracte tranzac ionabile	Restul zilei
Segment	Pia a produselor pe termen scurt
Denumire produs	Day – Ahead (simbol: DA)
Descriere	Contracte cu livrare fizic gaze naturale în SNT Tranzac ionabile în urm toarea zi lucr toare
Punct de livrare	Punct virtual de tranzac ionare (PVT) S.N.T.G.N. Transgaz ó România
Unitate de m sur contract	MWh
Volum conven ional contract	1 MWh
Lot minim tranzac ionabil	1 contract (Volum minim = 1 lot = 1 MWh)
Unitate de m sur pre	Conform legisla iei în vigoare
Perioada de tranzac ionare	7 Zile/s pt mân , 24 h/zi

B. Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung

Specificații	Produse standardizate
Segment	Piața produselor pe termen mediu și lung
Denumire produse	Weekend (sâmbătă și duminică) Week (luni și duminică) Month (ianuarie și decembrie) First Quarter (ianuarie și martie) Second Quarter (aprilie și iunie) Third Quarter (iulie și septembrie) Fourth Quarter (octombrie și decembrie) First Semester (ianuarie și iunie) Second Semester (iulie și decembrie) Cold Season (octombrie anul și martie anul+1) Warm Season (aprilie și septembrie) Gas Year (octombrie anul și octombrie anul+1) Calendar Year (ianuarie și decembrie) Multiplu de zile gazier (perioada de livrare și minimum 2 zile gaziere)
Descriere	Contracte cu livrare fizică gaze naturale în SNT Tranzacționabile conform calendarului afișat pe pagina proprie de internet a BRM
Punct de livrare	Punct virtual de tranzacționare (PVT) S.N.T.G.N. Transgaz și România
Volum convențional contract	1 MWh/zi
Lot minim tranzacționabil	1 contract (Volum minim = 1 MWh /zi)
Unitate de măsură	Conform legislației în vigoare
Tipuri de contracte tranzacționabile	Weekend (perioada de livrare și oricare weekend și multiplu) Săptămânale (perioada de livrare și oricare săptămână și multiplu) Lunare (perioada de livrare -oricare lună și multiplu) Trimestriale (perioada de livrare -oricare din cele 4 trimestre ale anului) Semestriale (perioada de livrare -oricare din cele 2 semestre ale anului) Sezoniere:

	<p>a) Sezon rece (trimestrele IV și I calendaristice)</p> <p>b) Sezon cald (trimestrele II și III calendaristice)</p> <p>Anuale (perioadă de livrare anul gazier/anul calendaristic)</p> <p>Multiplu de zi gazier (perioada de livrare ó multiplu de zile gaziere (minimum 2 zile gaziere)</p>
Specificații	Volumul contractului este calculat ca produs între numărul zilelor din perioada de livrare și cantitatea de gaze naturale care va fi livrat zilnic

C. Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung

Specificații	Produse Flexibile
Segment	Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung
Denumire produse	Produs cu durată de livrare de minimum 1 lună, definit de participantul inițiator al ordinului de tranzacționare
Descriere	<p>Contracte cu livrare fizică gaze naturale în SNT</p> <p>Tranzacționabile conform calendarului afișat pe pagina proprie de internet a BRM</p> <p>Produse flexibile în ceea ce privește prețul (care poate fi supus unei formule de ajustare propusă de participantul inițiator), intervalul în care poate varia cantitatea, profilul de livrare</p>
Punct de livrare	Punct virtual de tranzacționare (PVT) S.N.T.G.N. Transgaz ó România
Volum convențional contract	1 MWh/zi
Lot minim tranzacționabil	1 contract (volum minim = 1 MWh /zi)
Unitate de măsură	Conform Ordinului ANRE nr.105/2018
Tipuri de contracte tranzacționabile	Definite de participantul inițiator. Durată de livrare minimum 1 lună.
Specificații	Volumul contractului este calculat ca volum total cantitativ indicat inițial de participantul inițiator

D. Piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung

Tip produs	Contract futures cu livrare fizic
Activul suport	Gaze naturale în PVT ó România
Volum convențional un contract	1 MWh/zi
Mărimea contractului	Nr. de MWh incluși în cadrul perioadei de livrare. Exemple: - pentru un contract an calendaristic 2020 mărimea contractului este de 366 MWh - pentru un contract lunar Decembrie mărimea contractului este de 31 MWh
Obiectul contractului	Livrarea/preluarea fizică contra plată, de către vânzător și cumpărător, de gaze naturale în SNT cu transferul dreptului de proprietate în PVT
Perioade de livrare	Luna Trimestru Semestru An Sezon gazier rece: 1 Octombrie (<i>An N</i>)- 1 Aprilie (<i>An N+1</i>) Sezon gazier cald: 1 Aprilie (<i>An N</i>) -1 Octombrie (<i>An N</i>) An gazier: 1 Octombrie (<i>An N</i>) ó 1 Octombrie (<i>An N+1</i>)
Ziua de livrare	Ziua gazier începe la ora 7:00 a zilei curente și se termină la ora 7:00 a zilei calendaristice următoare
Număr minim de perioade de livrare disponibile simultan la tranzacționare	Este stabilit prin procedura specifică pieței de către BRM
Prima zi de tranzacționare	Este stabilit în cadrul procedurii specifice pieței de către BRM
Ultima zi de tranzacționare	Ultima zi de tranzacționare a unui contract, este: Pentru contractele lunare este T-2 zile lucrătoare anterior primei zile din perioada de livrare (unde ziua T este prima zi de livrare). Pentru restul contractelor este T-3 zile lucrătoare anterior primei zile din perioada de livrare
Cascadare	Mecanism specific contrapărții, prin care fiecare poziție deschisă la

	scaden pe un contract mai mare de o lun se înlocuie te prin pozi ii egale, repartizate pe perioade mai scurte, conform procedurilor elaborate de contraparte.
Pozi ie/Pozi ie deschis	<p>Pozi ia este modalitatea de eviden iere în sistemul contrap r ii a obliga iilor i drepturilor rezultate din activitatea de tranzac ionare.</p> <p>O pozi ie de cump rare este aferent unui contract futures cump rat. O pozi ie de vânzare este aferent unui contract futures vândut.</p> <p>O pozi ie de vânzare compenseaz o pozi ie de cump rare i viceversa din punct de vedere al compens rii centralizate conform procedurilor elaborate de contraparte.</p> <p>Pozi ia deschis reprezint num rul de pozi ii de un sens (fie vânzare, fie cump rare) ce nu sunt compensate prin pozi ii de sens opus, conform procedurilor elaborate de contraparte.</p>
Mod de decontare zilnic - marcarea la pia a pierderii poten iale i a profitului poten ial	Zilnic se face marcarea la pia i se înregistreaz diferen ele (profit/pierdere) între pre ul zilnic de decontare i pre ul tranzac iei din ziua curent sau între pre ul zilnic de decontare i pre ul zilnic de decontare din ziua anterioar pentru pozi iile provenite din ziua anterioar . Pierderea i profitul se marcheaz zilnic la nivelul unui participant i gestiunea se opereaz în fonduri b ne ti, conform procedurilor elaborate de contraparte.
Pre zilnic de decontare	Pre ul calculat de c tre BRM conform procedurilor proprii
Pre ul final de decontare	Pre ul calculat i publicat de c tre BRM conform procedurilor proprii
Mod de decontare final -decontarea fizic - plata/încasarea	<p>Vânz torul este obligat s livreze i Cump r torul este obligat s preia cantitatea de gaze naturale convenit prin tranzac ia/tranzac iile încheiate cu contracte futures.</p> <p>Plata este efectuat de cump r tor c tre BRM în calitate de contraparte, cump r torul fiind obligat s pl teasc contravaloarea gazelor naturale aferent pozi iilor deschise de cump rare de inute la scaden a unui contract lunar la Pre ul Final de Decontare.</p> <p>Vânz torul încaseaz de la BRM, în calitate de contraparte, contravaloarea gazelor naturale aferente pozi iilor deschise de vânzare de inute la scaden a unui contract lunar, la Pre ul Final de Decontare.</p>